

De International Standard Recording Code (ISRC)

De ISRC werd in 1986 ontwikkeld door de International Federation of the Phonographic Industry (IFPI) in samenwerking met de International Organisation for Standardisation (ISO) als middel ter identificatie van audio en audio/visuele opnamen. De ISRC is bekend als International Standard ISO 390 I. Sinds 1988 wordt aan de industrie aanbevolen de ISRC bij haar opnames te gebruiken. Deze handleiding 2002 is een nieuwe versie van de handleiding 1995 waarin enkele wijzigingen zijn meegenomen.

Het belangrijkste verschil tussen de ISRC en andere identificatienummers (als cataloginummers en barcodes), is dat de ISRC de afzonderlijke opname als zodanig identificeert en niet de fysieke drager. Een album bijvoorbeeld wordt geïdentificeerd door een catalogusnummer dat van land tot land kan verschillen en ook in de tijd aan verandering onderhevig is. ISRC daarentegen is een uniek identificatienummer voor elke opname die het album bevat. Verschijnt deze opname op een ander album of drager dan blijft dezelfde ISRC van toepassing. Mocht de opname om wat voor een reden veranderen dan zal dit een nieuwe ISRC tot gevolg hebben.

Doordat ISRC een uniek nummer is zal de code levenslang aan de opname verbonden blijven, ongeacht het formaat waarin deze verschijnt of het land waarin deze geëxploiteerd wordt. De code moet niet verward worden met, of gebruikt worden in plaats van, een catalogusnummer of barcode. Deze blijven gewoon naast de ISRC bestaan en hun rol behouden als identificatiemiddel voor het fysieke product.

In de praktijk zitten er twee aspecten aan de code: enerzijds is het een unieke identificatie voor elke commercieel gebruikte opname en anderzijds een identificatienummer voor een elektronisch bestand met alle relevante gegevens m.b.t. die opname.

De ISRC is bedoeld voor opnames die verschijnen in een in een passend digitaal formaat als CD, DCC, DVD, MP3 en MiniDisc.

Het doel van de ISRC

De International Standard Recording Code geeft de mogelijkheid tot identificatie van audio-, video- en audio/visuele opnamen op internationaal niveau.

De ISRC identificeert de opname gedurende haar leven en is bedoeld voor gebruik door producenten, rechten-organisaties, geluidsarchieven, omroep e.d..

De code is ontwikkeld om naast de bescherming van de rechten van de opname de uitwisseling van gegevens omtrent de opname en haar gebruik te vergemakkelijken en tegelijkertijd de administratie die hiermee samen gaat te vereenvoudigen.

De voordelen van de ISRC

De afgelopen jaren is de distributie van entertainment sterk veranderd. Muziek wordt steeds vaker aangeboden in een combinatie van beeld en geluid, DVD heeft haar intrede gedaan en het aanbieden van muziek gebeurt steeds regelmatig via het internet in elektronisch formaat, zonder fysieke drager.

Met de ontwikkeling van bovengenoemde elektronische distributievormen is het voor de fonografische industrie steeds moeilijker om controle te blijven behouden over het gebruik van haar werk. Muziek, ontleed in nullen en enen, is immers niet meer herkenbaar als fysiek product. Om zich hier tegen te wapenen is in 1995 de ISRC in het leven geroepen. Dit wereldwijd identificatiesysteem op trackniveau heeft de volgende voordelen:

- Er kan controle uitgevoerd worden op het gebruik van beschermde werken.
- Gebruik van de code heeft het incasseren en uitkeren van rechten aanzienlijk vergemakkelijkt.
- Het is een belangrijk hulpmiddel bij de piraterijbestrijding.
- De ISRC is compatible met huidige standaarden op het gebied van consumentenelektronica; aangebracht in de subcode van digitale media is de code af te lezen door de hiervoor bestemde hard- en/of software.
- De ISRC kan een belangrijk hulpmiddel vormen voor het gebruik van een debetsysteem.
- Aan het gebruik van ISRC zijn in principe geen extra kosten verbonden.

Ook voor het secundair gebruik van muziek, door b.v. de omroep, biedt de ISRC legio mogelijkheden:

- Een groot deel van de copyright administratie is d.m.v. ISRC geautomatiseerd. Zo gebeurt de administratie van een uitkerende instantie als SENA grotendeels via de ISRC.
- ISRC biedt de mogelijkheid om geluidsarchieven op een eenduidige manier te beheren, ook op internationaal niveau. Het archief van het NAA zou in de nabije toekomst op deze manier geregeld kunnen worden.

De beschrijving van de ISRC

De ISRC bestaat uit 12 alfanumerieke tekens die staan voor het land van herkomst (2 tekens), de repertoire eigenaar (3 tekens), het jaar van registratie (2 tekens) en de opname zelf (5 tekens). De code is aldus opgebouwd uit 4 elementen die d.m.v. een scheidingsteken (-) gescheiden zijn en in de volgende volgorde voorkomen:

1. Land
2. Repertoire eigenaar
3. Jaar van registratie
4. Opnamenummer

Voor de duidelijkheid moet de visuele presentatie van de code (in b.v. documenten) altijd voorafgegaan worden door 'ISRC'.

Het volgende fictieve voorbeeld geeft de structuur van de ISRC weer:

ISRC NL - H20 - 01 - 12345

Landcode	Repertoire eigenaar	Jaar van registratie	Opname nummer

Iedere opname moet zijn eigen ISRC krijgen; daarnaast moet deze verschijnen in alle relevante documentatie m.b.t. de opname als label-copy en mastering order. Het is niet de bedoeling dat de

ISRC verschijnt op voor de consument bedoelde documenten als artwork, inlays e.d.. De gebruiker van de ISRC dient wel met de volgende punten rekening te houden:

Als de repertoire eigenaar het onveranderde werk verkoopt of licenseert blijft de toegekende ISRC onveranderd.

De code van de repertoire eigenaar hoeft zodoende niet de code van de huidige rechthebbende te zijn. De opname, en daarbij de rechten, kunnen in de loop der jaren van eigenaar gewisseld zijn.

Het jaar van registratie hoeft niet direct het jaar van opname te vertegenwoordigen. Dit cijfer vertegenwoordigt het jaar dat de ISRC is toegekend wat tevens wel of niet het jaar van opname kan zijn.

Een nieuwe of veranderde opname moet voorzien worden van een nieuwe ISRC. Dit kan b.v. het geval zijn bij een remix of veranderde speelduur. Daarnaast mag een eenmaal toegekende ISRC onder geen beding nogmaals gebruikt worden, dit ter garantie van het unieke karakter van ISRC.

Inhoud van de ISRC

Land code

De landcode identificeert het land van herkomst van de repertoire eigenaar. De landcode bestaat uit 2 letters, volgens de normen van ISO 3166 (code ter identificatie van namen van landen). Een lijst van de verschillende landcodes is te vinden op de website van de IFPI www.ifpi.org/isrc. Voor Nederland is dit NL; andere voorbeelden zijn GB (Engeland), SE (Zweden) etc.

Repertoire eigenaar code

De repertoire eigenaar code bestaat uit 3 alfanumerieke tekens, die aan de individuele producenten en maatschappijen toegekend wordt door de nationale ISRC instantie (in Nederland de NVPI).

De repertoire eigenaar is de producent van de opname (niet te verwarren met producer). Als de producent van de opname deze, inclusief alle rechten, verkoopt aan een tweede partij dan wordt deze de nieuwe repertoire eigenaar. De repertoire eigenaar is verantwoordelijk voor het toekennen van een ISRC aan de opname.

Daarnaast kan d.m.v. de eigenaar code aangegeven worden of het om een audio- of audio/visuele opname gaat. Maatschappijen die bijvoorbeeld videoclip of DVD's met liveconcerten uitbrengen kunnen hiervoor een tweede eigenaar code krijgen. Een voorbeeld hiervan is:

AA2 = code voor maatschappij X in ISRC voor audio opnames

ZZ8 = code voor maatschappij X in ISRC voor audio visuele opnamens

Jaar van registratie code

Het derde deel van de ISRC is het jaar waarin de ISRC code is aangevraagd. Dus als een track is opgenomen in 1996 maar pas in 2001 is geregistreerd dan geldt het jaar van registratie niet het jaar van opname. Dit deel van de code bestaat uit de twee laatste cijfers van het jaartal van opname, b.v. 95 voor 1995 of 00 voor 2000.

Opname nummer

De laatste 5 cijfers hebben betrekking op de opname zelf. Nummering geschiedt het liefst opeenvolgend binnen één kalenderjaar. Het eerste opnamenummer (track) wordt dan 00001, de tweede 00002 enz.. Zodoende is er per jaar ruimte voor 99.999 nummers. Bij een wisseling van kalenderjaar begint men weer bij 00001.

De codering van de ISRC

De ISRC code moet toegekend worden aan digitale geluidsdragers in het pre-mastering proces of de autorisatie procedure. Voor ieder format geldt een andere benadering hoe de ISRC precies aan te

brengen zodanig dat de code eenvoudig is te lezen als de Master eenmaal klaar is.

- Compact Disc

In het geval van de compact disc moet de ISRC (en andere PQ-data) toegevoegd worden in de subcode van de schijf (het Q kanaal) tijdens de mastering. Om dit in goede banen te leiden moet de ISRC code per track toegekend worden in het pre-mastering proces van de CD.

- Mini Disc

Identiek aan de Compact Disc

- DVD audio

In DVD audio wordt de ISRC geplaatst in de zogenaamde 'packet header' van de audio stream en kan toegevoegd worden in het autoriserende systeem.

- DVD video

DVD video heeft een vergelijkbare structuur als DVD audio en kan als zodanig behandeld worden.

- Super audio

Voor SACD is het ISRC coderings systeem gevat in het SACD Audio specificatie systeem. De ISRC en de Genre lijst moeten zichtbaar zijn in een gebied op de schijf dat 'Area TOC' heet, wat informatie bevat voor iedere afzonderlijke track. Mocht de ISRC niet aanwezig zijn dan zal er een nul-code (00h) vermeld worden.

- VHS muziek video en andere analoge tapes

Zoals al eerder gesteld is ISRC een registratievorm voor digitale geluidsdragers. Analoge tapes hebben over het algemeen geen plek voor de ISRC. In het geval van videoclips of muziek VHS die bedoeld zijn voor de omroep heeft het aanbeveling om een ISRC nummer te vermelden in de tijdsklok voorafgaand aan de clip.

- Elektronisch gedistribueerde muziek

De meeste programma's voor elektronische distributie van muziek bieden een mogelijkheid om de ISRC op te nemen, dit kan ook meegenomen worden in de software van deze programma's.

Taken van de repertoire eigenaar

De repertoire eigenaar krijgt van de nationale ISRC instantie een eigen unieke maatschappijcode.

De repertoire eigenaar is verantwoordelijk voor de juiste toepassing van de ISRC op zijn repertoire. De praktijk heeft uitgewezen dat het de voorkeur verdient wanneer één persoon binnen het bedrijf hiervoor wordt aangewezen en de verantwoording draagt en tevens als contactpersoon fungeert. Daarnaast moet de producent melden aan de nationale instantie wie deze persoon is en bij wijzigingen dit ook terstond communiceren.

Na het besluit de opname commercieel te gaan gebruiken moet de ISRC voor komen op alle relevante documentatie m.b.t. de opname zoals mastering order en labelcopy. Bij het maken van de master wordt vervolgens de ISRC, samen met de overige PQ-data, op de drager aangebracht. Hieraan zijn in principe geen extra kosten verbonden aangezien de ISRC reeds aanwezig is in de vorm van 12 nullen Deze moeten door de betreffende technicus in de juiste cijfer/letter combinatie worden veranderd. Het verdient aanbeveling om d.m.v. een PQ-uitdraai te controleren of de juiste codes zijn toegekend.

De repertoire eigenaar wordt geacht een administratie bij te houden van de toegekende ISRC's met daaraan gekoppeld alle relevante informatie m.b.t. de opname.

De administratie van de ISRC

Voor optimaal gebruik van de mogelijkheden van ISRC en ter garantie van de (inter)nationale uitwisselbaarheid van gegevens wordt van de repertoire eigenaar verwacht minimaal de volgende gegevens te administreren en te kunnen exporteren, d.w.z. in elektronisch formaat te kunnen aanleveren. Binnen de meeste database applicaties is een dergelijke administratie gemakkelijk op te zetten.

Informatie omtrent het werk

Veld	Soort informatie	Aantal tekens	Identificatieletter
1	ISRC	12	
10	Titel	120	
11	Componist	120	
12	Arrangeur	120	
13	Tektschrijver	120	
14	Taal	20	
15	Uitgever	80	
23	Pop/Klassiek	1	P (pop)/C (klassiek)

Informatie omtrent de opname

Veld	Soort informatie	Aantal tekens	Identificatieletter
2	Soort	1	A (audio) / V (Visual)
3	Systeem	1	M (mono) / S (Stereo)
24	Techniek	1	A (analoog) / D (digitaal)
4	P datum (publicatie)	4	bv. 2000
5	Land van opname	40	
6	Speelduur minuten	4	
25	Speelduur seconden	2	
7	Producer	120	
8	Technicus	120	
9	Re-mixer	120	

Informatie omtrent de artiest(en)

Veld	Soort informatie	Aantal tekens	Identificatieletter
16	Artiest(en)	120	
17	Uitvoerenden	120	
18	Sessie artiest(en)	120	
19	Orkest	80	
20	Dirigent	80	
21	Koor	80	
22	Koor dirigent	80	

Voor de invoer van gegevens geldt het volgende:

- Gebruik hoofdletters bij het invoeren van namen volgens het volgende principe:
- Achternaam, Voornaam of Achternaam, Voornaam|Achternaam, Voornaam (bij meerdere

- artiesten). (Zie voorbeeld hieronder).
- Gebruik het woord 'The' achter de naam van de groep, b.v. BEATLES, THE .Voer ook alle overige leestekens in zoals in de volgende voorbeelden:
 - David Bowie BOWIE, DAVID
 - The Rolling Stones ROLLING STONES, THE
 - Ice- T ICE- T
 - Guns n' Roses GUNS N' ROSES
 - George Michael and Mary J. Blige MICHAEL, GEORGE / BLIGE, MARY J.

Voorkomende vragen uit de dagelijkse praktijk

Re-mix

Worden tijdens de opname verschillende versies gemaakt die als afzonderlijke commerciële producten gebruikt gaan worden dan dient elke opname een afzonderlijke ISRC te krijgen. Een nieuwe uitgave, ontstaan door re-mixing van een bestaande opname, krijgt ook een nieuwe ISRC.

Multi-Channel remix

Een multi channel mix van een track moet een andere ISRC code krijgen dan de stereo mix van dezelfde track. Voorbeeld: Een track voor DVD audio wordt in Dolby Surround aangeboden, dezelfde track is ook op een normale stereo CD te krijgen. De DVD audio track zal om de andere mix een eigen ISRC moeten krijgen. Staat naast de DVD audio track ook een DVD videotrack van dezelfde song op het schijfje dan dient de DVD video track ook een eigen ISRC te krijgen.

Concert DVD / VHS

Als een VHS versie van een liveconcert wordt uitgebracht hoeft hier slechts één ISRC code aan toegekend te worden, tenzij stukjes van de VHS apart geëxploiteerd worden dan dienen deze clips een aparte ISRC te krijgen. In het geval van een concert op DVD is het noodzakelijk een aparte ISRC aan iedere losse track toe te kennen. De digitale techniek van DVD maakt dit mogelijk.

Verandering in speelduur

De speelduur van een opname is een belangrijk gegeven, aangezien deze vaak de basis vormt voor uit te betalen rechten. Mocht er daarom een verandering in speelduur ontstaan, doordat een album track b.v. in een verkorte versie op single uitkomt dan dient deze verkorte versie een nieuwe ISRC te krijgen.

Compilaties

Wanneer een compilatie gemaakt wordt van bestaande opnamen en deze opnamen in hun geheel worden gebruikt dan dient de originele ISRC gebruikt te worden. Wordt een opname slechts gedeeltelijk gebruikt dan moet een nieuwe ISRC toegekend worden.

Back catalogue

De repertoire eigenaar moet aan elke digitale release uit de back catalogue een ISRC toekennen.

Klassiek

In klassieke muziek verschillen de uitvoerenden van passage tot passage (bijvoorbeeld de Messias van Handel). Steeds vaker worden deze passages afzonderlijk gebruikt voor een uitzending. Veel van deze passages kennen echter geen afzonderlijke ISRC code. Het is aan te raden om iedere passage of track een eigen ISRC code mee te geven naast de ISRC code voor de gehele compositie. Mocht er echter sprake van zijn dat de gehele compositie nooit als zodanig geëxploiteerd zal worden dan kan er voor gekozen worden om alleen aan de losse passages ISRC toe te kennen en geen overkoepelende code.

Samples / 30 seconden clips / interludes

Ieder stukje op een muziekopname dat apart gebruikt kan worden of commercieel geëxploiteerd kan worden dient een aparte ISRC te krijgen. Samples zoals de yell van James Brown, 30 seconden clips ter promotie via internet of korte instrumentale pauzes op een album moeten een eigen ISRC krijgen zodat zij eenvoudig te herkennen zijn.

Interview

Mocht de repertoire eigenaar het gevoel hebben in een later stadium iets met opnames van een interview te gaan doen (hetzij voor een DVD hetzij voor iets anders) dan is het raadzaam om ook aan deze opname een ISRC toe te kennen.

Licenties

Aangezien de rechten van een gelicenseerd werk bij de licentiegever berusten, blijft deze verantwoordelijk voor het toekennen van een ISRC aan dit werk.

Repertoire dat van eigenaar verandert

De originele ISRC moet koste wat kost gehandhaafd blijven in het geval dat een werk, inclusief alle rechten, van eigenaar verandert. Dit moet wel gemeld worden bij de nationale instantie. Het is aan de incasso organisaties die ISRC gebruiken om deze veranderingen nauwlettend in de gaten te houden. zodat uit te keren gelden bij de juiste instanties terecht komen.

Een bestaande ISRC mag nooit opnieuw gebruikt worden

Een eenmaal toegekende ISRC mag onder geen beding nogmaals gebruikt worden. Het zal wel eens voorkomen dat, door een technische onvolkomenheid, een ISRC foutief wordt toegekend. Mocht dit gebeuren dan moet deze ISRC van de lijst geschrapt worden en mag daarna niet meer gebruikt worden. Daarnaast moet hiervan melding gemaakt worden aan de betrokken instanties.

Wat is het nut van de uitgebreide administratie?

Zoals reeds aangegeven dient de ISRC een tweeledig doel: enerzijds als uniek identificatienummer voor een opname (met technologische mogelijkheden voor de toekomst), anderzijds als codenummer voor een bestand met informatie over die opname. Het is te verwachten dat in de toekomst meer en meer organisaties die zich met muziek bezighouden gebruik zullen gaan maken van ISRC. In Nederland is de SENA (Stichting ter Exploitatie van Naburige Rechten) hier een goed voorbeeld van. Vandaar dat alle relevante gegevens over de opname verwerkt moeten worden zodat de opgeslagen informatie weer door derden gebruikt kan worden.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met: N V PI, Albertus Perkstraat 36, 1217 NT Hilversum Telefoon 035- 6254411 Fax 035- 6254410